"הַשַּׁרְח הַחַלַבִּי"
לַתּוֹרָה

תרגום התורה לערבית-יהודית שבפי יהודי ארם-צובא (חלב)

ספר במדבר

פרשת בהעלותך

המרכז העולמי למורשת יהדות ארם-צובא (חלב)

תל-אביב תשס"ו - 2005

© כל הזכויות שמורות למרכז העולמי למורשת יהדות ארם צובא (חלב) המבקש לצטט מהספר

רשאי לעשות כן, בתנאי שיציין את שם הספר, ואת שם המוסד שהוציאו לאור:

המרכז העולמי למורשת יהדות ארם צובא (חלב)

סד לְעֹלָֽה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד
סה לְחַטָּֽאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲבִידָן
בֶּן־גִּדְעֹנִי:

סו בַּיּוֹם הָעֲשִׂירִי נָשִׂיא לִבְנֵי דָן
סז אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: קָרְבָּנוֹ
קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת
סח בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף
אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
סט קְטֹֽרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל
אֶחָד כֶּֽבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ
ע לְעֹלָֽה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד
עא לְחַטָּֽאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִיעֶזֶר
בֶּן־עַמִּישַׁדָּי:

שביעי
עב בְּיוֹם עַשְׁתֵּי עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא
לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן:
עג קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת
עד בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף
אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
עה קְטֹֽרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל
אֶחָד כֶּֽבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ
עו לְעֹלָֽה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד
עז לְחַטָּֽאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן פַּגְעִיאֵל
בֶּן־עָכְרָן:

עח בְּיוֹם שְׁנֵים עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא
לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן:
עט קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת
פ בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף
אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
פא קְטֹֽרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל
אֶחָד כֶּֽבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ
פב לְעֹלָֽה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד
פג לְחַטָּֽאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִירַע
בֶּן־עֵינָן:

פד זֹאת | חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם
הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂיאֵי
יִשְׂרָאֵל קַעֲרֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי־כֶסֶף שְׁנֵים
עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה:
פה שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאַחַת
כֶּסֶף וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד
כֹּל כֶּסֶף הַכֵּלִים אַלְפַּיִם
וְאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ:
פו כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה
מְלֵאֹת קְטֹרֶת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה
הַכַּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ כָּל־זְהַב
מפטיר
פז הַכַּפּוֹת עֶשְׂרִים וּמֵאָה: כָּל־
הַבָּקָר לָעֹלָה שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים
אֵילִם שְׁנֵים־עָשָׂר כְּבָשִׂים
בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנֵים עָשָׂר וּמִנְחָתָם
וּשְׂעִירֵי עִזִּים שְׁנֵים עָשָׂר
פח לְחַטָּאת: וְכֹל בְּקַר | זֶבַח
הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
פָּרִים אֵילִם שִׁשִּׁים עַתֻּדִים
שִׁשִּׁים כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
שִׁשִּׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ
פט אַחֲרֵי הִמָּשַׁח אֹתוֹ: וּבְבֹא מֹשֶׁה
אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ
וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל מִדַּבֵּר אֵלָיו
מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן
הָעֵדֻת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיְדַבֵּר
אֵלָיו:

בהעלתך
ח א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ס
ב דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו
בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל

64. **שעיר** – עתות מאעיז ואחיד לדכוויה: 65. **ולזבח** – ולדבח אלאסלאיים בקר תנין כבוש כׄמסיה עתתיד כׄמסיה כׄוורׄיף בנין סניה כׄמסיה האדא קרבן אבידן איבין גדעני:
66. **ביום** – פי יום אלעאשיר שריף לבנין דן אחיעזר איבין עמישדי: 67. **קרבנו** קסעא פיצׄה וחדיה מייה ותלתין וזניה מראש ואחיד פיצׄה סבעין וזניה פי וזנית אלקדוס תנינהון מלייאנין צמיד מלתותיה פיל זית לל הדייה: 68. **כף** – צחפיה וחדיה עשרה דהב מליאניה בכׄור: 69. **פר** – ראתו ואחיד פאלו בקר כיביש ואחיד כׄרוף ואחיד איבין סנתו לסעידיה: 70. **שעיר** – עתות מאעיז ואחיד לדכוויה: 71. **ולזבח** – ולדבח אלאסלאיים בקר תנין כבוש כׄמסיה עתתיד כׄמסיה כׄוורׄיף בנין סניה כׄמסיה האדא קרבן אחיעזר איבין עמישדי:
72. **ביום** – פי יום אידעשר שריף לבנין אשר פגעיאל איבין עכרן: 73. **קרבנו** קסעא פיצׄה וחדיה מייה ותלתין וזניה מראש ואחיד פיצׄה סבעין וזניה פי וזנית אלקדוס תנינהון מלייאנין צמיד מלתותיה פיל זית לל הדייה: 74. **כף** – צחפיה וחדיה עשרה דהב מליאניה בכׄור: 75. **פר** – ראתו ואחיד פאלו בקר כיביש ואחיד כׄרוף ואחיד איבין סנתו לסעידיה: 76. **שעיר** – עתות מאעיז ואחיד לדכוויה: 77. **ולזבח** – ולדבח אלאסלאיים בקר תנין כבוש כׄמסיה עתתיד כׄמסיה כׄוורׄיף בנין סניה כׄמסיה האדא קרבן פגעיאל איבין עכרן:
78. **ביום** – פי יום תנעשר שריף לבנין נפתלי אחירע איבין עינן: 79. **קרבנו** קסעא פיצׄה וחדיה מייה ותלתין וזניה מראש ואחיד פיצׄה סבעין וזניה פי וזנית אלקדוס תנינהון מלייאנין צמיד מלתותיה פיל זית לל הדייה: 80. **כף** – צחפיה וחדיה עשרה דהב מליאניה בכׄור: 81. **פר** – ראתו ואחיד פאלו בקר כיביש ואחיד כׄרוף ואחיד איבין סנתו לסעידיה: 82. **שעיר** – עתות מאעיז ואחיד לדכוויה: 83. **ולזבח** – ולדבח אלאסלאיים בקר תנין כבוש כׄמסיה עתתיד כׄמסיה כׄוורׄיף בנין סניה כׄמסיה האדא קרבן אחירע איבין עינן:>
84. **זאת** – האדי תעוודית אלמדבח פי יום מסאח אלו מן ענד שורפאת ישראיל קסעאת פיצׄה תנעשר מרשאת פיצׄה תנעשר סיחאף דהב תנעשר: 85. **שלשים** – מייה ותלתין קסעה ואחדיה פיצׄה וסבעין מראש ואחיד גׄמיע פיצׄית אלאוואני אלפין וארבע מייה פי ואזנית אלקדוס: 86. **כפות** – סיחאף דהב תנעשר מילאנת בכׄור עשרה עשרה סיחפיה פי ואזנית אלקדוס גׄמיע דהב סיחאף מייה ועשר(ה)[ין]: 87. **כל** – גׄמיע בקר לסעידיה תנעשר רתות כבוש תנעשר כׄווריף בנין סניה תנעשר והדתהון ועתתית מאעיז תנעשר לדכוויה: 88. **וכל** – וגׄמיע בקר דבח אלאסלאיים ארבעה ועשרין רתות כבוש סיתין עתתיד סיתין כׄווריף בנין סניה סיתין האדי תעוודית אלמדבח בעד מסאח אלו: 89. **ובבא** – ופימגׄי מוסה אלא כׄימית מיעאד לאכלים מעו וסימיע אלא אלצוט מכלים אליה מן עלא אלגטא אלדי עלא סנדוק שהאדיה מן בין כרובין וכלאם אליה:

ח

1. **וידבר** – וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 2. **דבר** – בהעלתך
כאלים אלא אהרון ותקול אליה פי טעלך אלא אלסירׄיג

84. מכאן אנו חוזרים לכתב היד של התרגום. **מזרקי** – וכן **כ. גד**: חוק, אחואק. **כפות** – וכן **כ. ד**: מגאריף.

ח

2. **בהעלתך** – בהדליקך, וכן **כגד**, כת"א (באדלקותך). וכן בהמשך.

פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת
ג הַנֵּרוֹת׃ וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־
מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
ד וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב
עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה
הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה
אֶת־הַמְּנֹרָה׃

*ה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
ו קַח אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי
ז יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אֹתָם׃ וְכֹה־
תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם הַזֵּה
עֲלֵיהֶם מֵי חַטָּאת וְהֶעֱבִירוּ
תַעַר עַל־כָּל־בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ
ח בִגְדֵיהֶם וְהִטֶּהָרוּ׃ וְלָקְחוּ פַּר
בֶּן־בָּקָר וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת בְּלוּלָה
בַשָּׁמֶן וּפַר־שֵׁנִי בֶן־בָּקָר תִּקַּח
ט לְחַטָּאת׃ וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם
לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת־
*י כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהִקְרַבְתָּ
אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה וְסָמְכוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְדֵיהֶם עַל־
יא הַלְוִיִּם׃ וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת־
הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־
יב עֲבֹדַת יְהוָה׃ וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ
אֶת־יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּרִים
וַעֲשֵׂה אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־
הָאֶחָד עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־
יג הַלְוִיִּם׃ וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם
לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ
יד אֹתָם תְּנוּפָה לַיהוָה׃ וְהִבְדַּלְתָּ
אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
שני טו וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם׃ וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹאוּ
הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד
וְטִהַרְתָּ אֹתָם וְהֵנַפְתָּ אֹתָם
טז תְּנוּפָה׃ כִּי נְתֻנִים נְתֻנִים הֵמָּה
לִי מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת
פִּטְרַת כָּל־רֶחֶם בְּכוֹר כֹּל מִבְּנֵי
יז יִשְׂרָאֵל לָקַחְתִּי אֹתָם לִי׃ כִּי לִי
כָל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם
וּבַבְּהֵמָה בְּיוֹם הַכֹּתִי כָל־בְּכוֹר
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי אֹתָם
יח לִי׃ וָאֶקַּח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת
יט כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶתְּנָה
אֶת־הַלְוִיִּם נְתֻנִים | לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָיו מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד
אֶת־עֲבֹדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֹהֶל
מוֹעֵד וּלְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְלֹא יִהְיֶה בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגֶף
בְּגֶשֶׁת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־
כ הַקֹּדֶשׁ׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וְכָל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה לַלְוִיִּם כֵּן־עָשׂוּ לָהֶם
כא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתְחַטְּאוּ הַלְוִיִּם
וַיְכַבְּסוּ בִּגְדֵיהֶם וַיָּנֶף אַהֲרֹן
אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וַיְכַפֵּר
כב עֲלֵיהֶם אַהֲרֹן לְטַהֲרָם׃ וְאַחֲרֵי־
כֵן בָּאוּ הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת־
עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי
אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־הַלְוִיִּם
כֵּן עָשׂוּ לָהֶם׃
כג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
כד לֵּאמֹר׃ זֹאת אֲשֶׁר לַלְוִיִּם מִבֶּן
חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
יָבוֹא לִצְבֹא צָבָא בַּעֲבֹדַת אֹהֶל
כה מוֹעֵד׃ וּמִבֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה
יָשׁוּב מִצְּבָא הָעֲבֹדָה וְלֹא יַעֲבֹד
כו עוֹד׃ וְשֵׁרֵת אֶת־אֶחָיו בְּאֹהֶל
מוֹעֵד לִשְׁמֹר מִשְׁמֶרֶת וַעֲבֹדָה
לֹא יַעֲבֹד כָּכָה תַּעֲשֶׂה לַלְוִיִּם
בְּמִשְׁמְרֹתָם׃

שלישי ט א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְמִדְבַּר־
סִינַי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
ב לֵאמֹר׃ וְיַעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
ג אֶת־הַפָּסַח בְּמוֹעֲדוֹ׃ בְּאַרְבָּעָה
עָשָׂר־יוֹם בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה בֵּין
הָעַרְבַּיִם תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ בְּמֹעֲדוֹ
כְּכָל־חֻקֹּתָיו וּכְכָל־מִשְׁפָּטָיו
ד תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשֹׂת הַפָּסַח׃
ה וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח בָּרִאשׁוֹן
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בֵּין
הָעַרְבַּיִם בְּמִדְבַּר סִינָי כְּכֹל

אלא קבל וגה אלמנרא יצׄוו סבע סיריגׄ: 3. **ויעש** – וצׄיניע כידא אהרון אלא קבל וגה מנרא שעל סיריגׄהא כאלדי וצא אללה אלא מוסה: 4. **וזה** – והאדא צנעית מנרא דק מטרקא דהב חיתא ורכהא חיתא זהרהא דק מטרקא היא כי מנצׄר אלדי ארווא אללה אלא מוסה כידא ציניע אלא אלמנרא:

5. **וידבר** – וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 6. **קח** – כׄוד אלא אללויין מן וצט בנין ישראיל ותדכי ליהון: 7. **וכה** – וכידא תצנע ליהון לתדכיהון ריש עליהון מא דכוויה ויפוותו מוס על גׄמיע לחמהון ויכׄסלו אתייבהון וידכו: 8. **ולקחו** – ויאכׄדו ראתו פאלו בקר והדיתו סמיד מלתותיה פיל זת וראתו תאני פאלו בקר תאכׄוד לדכוויה: 9. **והקרבת** – ותקריב אלא אללויין קדאם כׄימית מיעאד ותגׄאוויק אלא גׄמיע גׄומעית בנין ישראיל: 10. **והקרבת** – ותקריב אלא אללויין קדאם אללה ויסנדו בנין ישראיל אלא ידיהון עלא אללויין: 11. **והניף** – ויחריך אהרון אלא לויין תחריכא קדאם אללה מן ענד בנין ישראיל ויכונו ליכׄדמו אלא כׄדמית אללה: 12. **והלויים** – ואללויין יסנדו אלא ידיהון עלא ראס רתות וצנע אלא ואחיד דכוויה ואלא ואחיד סעידיה קדאם אללה ליגפיר עלא לויין: 13. **והעמדת** – ותוואקיף אלא אללויין קדאם אהרון וקדאם בנינו ותחריך ליהון תחריכא קדאם אללה: 14. **והבדלת** – ותפריק אלא אללויין מן וצט בנין ישראיל ויכונו לי לויין: 15. **ואחרי** – ובעד דאליך יגׄו לויין ליכׄדמו אלא כׄימית מיעאד ותדכי ליהון ותחריך ליהון תחריכא: 16. **כי** – אין (מעטיין מעטיין) מסלמין מסלמין הימא לי מן וצט (מבין) בנין ישראיל עווץׄ פתח גׄמיע רחם ביכיר גׄמיע מן בנין ישראיל אכׄדת ליהון לי: 17. **כי** – אין לי גׄמיע ביכיר פי בנין ישראיל פיל אנסאן ופיל בהימיה פי יום צׄרבי גׄמיע ביכיר פי ארץׄ מצר קדסת ליהון לי: 18. **ואקח** – ואכׄדת אלא לויין עווץׄ גׄמיע ביכיר פי בנין ישראיל: 19. **ואתנה** – ועטית אלא אללויין מעטיין (מסלמין) לאהרון ובנינו מן וצט בנין ישראיל ליכׄדמו אלא כׄדמית בנין ישראיל פי כׄימית מיעאד וליגפיר עלא בנין ישראיל ולם יכון פי בנין ישראיל מות פי תקידום בנין ישראיל אלא אלקדוס: 20. **ויעש** – וצׄיניע מוסה ואהרון וגׄמיע גׄומעית בנין ישראיל לל לויין כי גׄמיע אלדי וצא אללה אלא מוסה לל לויין כידא צׄינעו ליהון בנין ישראיל: 21. **ויתחטאו** – ותדכו אללויין וכׄסלו אתייבהון וחרך אהרון ליהון תחריכה קדאם אללה וסתגפר עליהון אהרון לידכיהון: 22. **ואחרי** – ובעד דאליך איגׄו לויין ליכׄדמו אלא כׄדמתהון פי כׄימית מיעאד קדאם אהרון וקדאם בנינו כאלדי וצא אללה אלא מוסה עלא לויין כידא צׄינעו ליהון: 23. **וידבר** – וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 24. **זאת** – האדי אלדי לל לויין מן איבׄין כׄמסה ועשרין סניה וטאליע יגׄי ליעסכיר עסכר פי כׄדמית כׄימאת מיעאד: 25. **ומבן** – ומן איבׄין כׄמסין סניה ירגׄע מן עסכר אלכׄדמיה ולם יכׄדום עאד: 26. **ושרת** – ויכׄדום אלא אכׄוותו פי כׄימית מיעאד ליחפׄץׄ מחפצׄה וכׄדמה לם יכׄדום כידא תצנע לל לויין פי מחפׄצׄתהון:

ט

1. **וידבר** – וכלם אללה אלא מוסה פי בר סיני פי סנת תאנייה לכׄרוגׄהון מן ארץׄ מצר פי שהר אלאוולאני קאיילא: 2. **ויעשו** – ויצׄנעו בנין ישראיל אלא אלפסח פי מיעאדו: 3. **בארבעה** – פי ארבתעשר יום פי שהר האדא בין גרובין תצנעו אלו פי מיעאדו כי גׄמיע דסומאתו וכי גׄמיע אחכאמו תצנעו אלו: 4. **וידבר** – וכלם מוסה אלא בנין ישראיל ליצנעו פסח: 5. **ויעשו** – וצׄינעו אלא אלפסח פי ניסן פי ארבתעשר יום לישהר בין גרובין פי בר סיני כי גׄמיע אלדי וצא אללה אלא מוסה כידא צׄינעו בנין ישראיל:

16. **נתנים נתנים** – נתן שני תרגומים חלופיים, נרדפים. **ד** כתרגום הראשון. **ב:** מעטיין מסלאמין – בחר לתרגם את שני הנרדפים במילה אחת. וכן גם בפסוק הבא. 19. **נגף** – וכן **בד. ג:** וובא – מגפה, דבר.

ט

2. **הפסח** – תרגם באותה מילה עברית, וכן **בד. ג:** אלקורבאן – קרבן. וכן בהמשך.

אֲשֶׁ֨ר צִוָּ֤ה יְהוָה֙ אֶת־מֹשֶׁ֔ה כֵּ֥ן
ו עָשׂ֖וּ בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיְהִ֣י אֲנָשִׁ֗ים
אֲשֶׁ֨ר הָי֤וּ טְמֵאִים֙ לְנֶ֣פֶשׁ אָדָ֔ם
וְלֹא־יָכְל֥וּ לַעֲשֹׂת־הַפֶּ֖סַח בַּיּ֣וֹם
הַה֑וּא וַֽיִּקְרְב֞וּ לִפְנֵ֥י מֹשֶׁ֛ה
וְלִפְנֵ֥י אַהֲרֹ֖ן בַּיּ֥וֹם הַהֽוּא׃
ז וַ֠יֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁ֤ים הָהֵ֙מָּה֙ אֵלָ֔יו
אֲנַ֥חְנוּ טְמֵאִ֖ים לְנֶ֣פֶשׁ אָדָ֑ם
לָ֣מָּה נִגָּרַ֗ע לְבִלְתִּ֨י הַקְרִ֜יב אֶת־
קָרְבַּ֤ן יְהוָה֙ בְּמֹ֣עֲד֔וֹ בְּת֖וֹךְ בְּנֵ֥י
ח יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיֹּ֥אמֶר אֲלֵהֶ֖ם מֹשֶׁ֑ה
עִמְד֣וּ וְאֶשְׁמְעָ֔ה מַה־יְצַוֶּ֥ה
יְהוָ֖ה לָכֶֽם׃

ט וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵּאמֹֽר׃
י דַּבֵּ֛ר אֶל־בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל לֵאמֹ֑ר
אִ֣ישׁ אִ֣ישׁ כִּֽי־יִהְיֶֽה־טָמֵ֣א ׀
לָנֶ֡פֶשׁ א֩וֹ בְדֶ֨רֶךְ רְחֹקָ֜ה לָכֶ֗ם א֚וֹ
לְדֹרֹ֣תֵיכֶ֔ם וְעָ֥שָׂה פֶ֖סַח לַיהוָֽה׃
יא בַּחֹ֨דֶשׁ הַשֵּׁנִ֜י בְּאַרְבָּעָ֨ה עָשָׂ֥ר
י֛וֹם בֵּ֥ין הָעַרְבַּ֖יִם יַעֲשׂ֣וּ אֹת֑וֹ
עַל־מַצּ֥וֹת וּמְרֹרִ֖ים יֹאכְלֻֽהוּ׃
יב לֹֽא־יַשְׁאִ֤ירוּ מִמֶּ֙נּוּ֙ עַד־בֹּ֔קֶר
וְעֶ֖צֶם לֹ֣א יִשְׁבְּרוּ־ב֑וֹ כְּכָל־חֻקַּ֥ת
יג הַפֶּ֖סַח יַעֲשׂ֥וּ אֹתֽוֹ׃ וְהָאִ֨ישׁ
אֲשֶׁר־ה֜וּא טָה֗וֹר וּבְדֶ֙רֶךְ֙ לֹא־
הָיָ֔ה וְחָדַל֙ לַעֲשׂ֣וֹת הַפֶּ֔סַח
וְנִכְרְתָ֛ה הַנֶּ֥פֶשׁ הַהִ֖וא מֵעַמֶּ֑יהָ
כִּ֣י ׀ קָרְבַּ֣ן יְהוָ֗ה לֹ֤א הִקְרִיב֙
בְּמֹ֣עֲד֔וֹ חֶטְא֥וֹ יִשָּׂ֖א הָאִ֥ישׁ

יד הַהֽוּא׃ וְכִֽי־יָג֨וּר אִתְּכֶ֜ם גֵּ֗ר
וְעָ֤שָׂה פֶ֙סַח֙ לַֽיהוָ֔ה כְּחֻקַּ֥ת
הַפֶּ֛סַח וּכְמִשְׁפָּט֖וֹ כֵּ֣ן יַעֲשֶׂ֑ה
חֻקָּ֤ה אַחַת֙ יִהְיֶ֣ה לָכֶ֔ם וְלַגֵּ֖ר
וּלְאֶזְרַ֥ח הָאָֽרֶץ׃
רביעי טו וּבְיוֹם֙ הָקִ֣ים אֶת־הַמִּשְׁכָּ֔ן
כִּסָּ֤ה הֶֽעָנָן֙ אֶת־הַמִּשְׁכָּ֔ן לְאֹ֖הֶל
הָעֵדֻ֑ת וּבָעֶ֜רֶב יִהְיֶ֧ה עַל־הַמִּשְׁכָּ֛ן
טז כְּמַרְאֵה־אֵ֖שׁ עַד־בֹּֽקֶר׃ כֵּ֚ן יִהְיֶ֣ה
תָמִ֔יד הֶעָנָ֖ן יְכַסֶּ֑נּוּ וּמַרְאֵה־אֵ֖שׁ
יז לָֽיְלָה׃ וּלְפִ֞י הֵעָלֹ֤ת הֶֽעָנָן֙ מֵעַ֣ל
הָאֹ֔הֶל וְאַ֣חֲרֵי כֵ֔ן יִסְע֖וּ בְּנֵ֣י
יִשְׂרָאֵ֑ל וּבִמְק֗וֹם אֲשֶׁ֤ר יִשְׁכָּן־
שָׁם֙ הֶֽעָנָ֔ן שָׁ֥ם יַחֲנ֖וּ בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃
יח עַל־פִּ֣י יְהוָ֗ה יִסְעוּ֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל
וְעַל־פִּ֥י יְהוָ֖ה יַחֲנ֑וּ כָּל־יְמֵ֗י
אֲשֶׁ֨ר יִשְׁכֹּ֧ן הֶעָנָ֛ן עַל־הַמִּשְׁכָּ֖ן
יט יַחֲנֽוּ׃ וּבְהַאֲרִ֧יךְ הֶעָנָ֛ן עַל־
הַמִּשְׁכָּ֖ן יָמִ֣ים רַבִּ֑ים וְשָׁמְר֧וּ
בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֛ל אֶת־מִשְׁמֶ֥רֶת
כ יְהוָ֖ה וְלֹ֥א יִסָּֽעוּ׃ וְיֵ֞שׁ אֲשֶׁ֨ר
יִהְיֶ֧ה הֶֽעָנָ֛ן יָמִ֥ים מִסְפָּ֖ר עַל־
הַמִּשְׁכָּ֑ן עַל־פִּ֤י יְהוָה֙ יַחֲנ֔וּ וְעַל־
כא פִּ֥י יְהוָ֖ה יִסָּֽעוּ׃ וְיֵ֞שׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶ֤ה
הֶֽעָנָן֙ מֵעֶ֣רֶב עַד־בֹּ֔קֶר וְנַעֲלָ֧ה
הֶעָנָ֛ן בַּבֹּ֖קֶר וְנָסָ֑עוּ א֚וֹ יוֹמָ֣ם
וָלַ֔יְלָה וְנַעֲלָ֥ה הֶעָנָ֖ן וְנָסָֽעוּ׃
כב אֽוֹ־יֹמַ֜יִם אוֹ־חֹ֣דֶשׁ אֽוֹ־יָמִ֗ים
בְּהַאֲרִ֨יךְ הֶעָנָ֤ן עַל־הַמִּשְׁכָּן֙
לִשְׁכֹּ֣ן עָלָ֔יו יַחֲנ֥וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל

וְלֹ֣א יִסָּ֑עוּ וּבְהֵעָלֹת֖וֹ יִסָּֽעוּ׃
כג עַל־פִּ֤י יְהוָה֙ יַחֲנ֔וּ וְעַל־פִּ֥י
יְהוָ֖ה יִסָּ֑עוּ אֶת־מִשְׁמֶ֤רֶת
יְהוָה֙ שָׁמָ֔רוּ עַל־פִּ֥י יְהוָ֖ה
בְּיַד־מֹשֶֽׁה׃

י א וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵּאמֹֽר׃ ס
ב עֲשֵׂ֣ה לְךָ֗ שְׁתֵּי֙ חֲצוֹצְרֹ֣ת כֶּ֔סֶף
מִקְשָׁ֖ה תַּעֲשֶׂ֣ה אֹתָ֑ם וְהָי֤וּ לְךָ֙
לְמִקְרָ֣א הָֽעֵדָ֔ה וּלְמַסַּ֖ע אֶת־
ג הַמַּחֲנֽוֹת׃ וְתָקְע֖וּ בָּהֵ֑ן וְנֽוֹעֲד֤וּ
אֵלֶ֙יךָ֙ כָּל־הָ֣עֵדָ֔ה אֶל־פֶּ֖תַח
ד אֹ֥הֶל מוֹעֵֽד׃ וְאִם־בְּאַחַ֖ת
יִתְקָ֑עוּ וְנוֹעֲד֤וּ אֵלֶ֙יךָ֙ הַנְּשִׂיאִ֔ים
ה רָאשֵׁ֖י אַלְפֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ וּתְקַעְתֶּ֖ם
תְּרוּעָ֑ה וְנָֽסְעוּ֙ הַמַּחֲנ֔וֹת הַחֹנִ֖ים
ו קֵֽדְמָה׃ וּתְקַעְתֶּ֤ם תְּרוּעָה֙ שֵׁנִ֔ית
וְנָֽסְעוּ֙ הַמַּחֲנ֔וֹת הַחֹנִ֖ים תֵּימָ֑נָה
תְּרוּעָ֥ה יִתְקְע֖וּ לְמַסְעֵיהֶֽם׃
ז וּבְהַקְהִ֖יל אֶת־הַקָּהָ֑ל תִּתְקְע֖וּ
ח וְלֹ֥א תָרִֽיעוּ׃ וּבְנֵ֤י אַהֲרֹן֙ הַכֹּ֣הֲנִ֔ים
יִתְקְע֖וּ בַּחֲצֹצְר֑וֹת וְהָי֥וּ לָכֶ֛ם
ט לְחֻקַּ֥ת עוֹלָ֖ם לְדֹרֹתֵיכֶֽם׃ וְכִֽי־
תָבֹ֨אוּ מִלְחָמָ֜ה בְּאַרְצְכֶ֗ם עַל־
הַצַּר֙ הַצֹּרֵ֣ר אֶתְכֶ֔ם וַהֲרֵעֹתֶ֖ם
בַּחֲצֹצְר֑וֹת וְנִזְכַּרְתֶּ֗ם לִפְנֵי֙ יְהוָ֣ה
אֱלֹֽהֵיכֶ֔ם וְנוֹשַׁעְתֶּ֖ם מֵאֹיְבֵיכֶֽם׃
י וּבְי֨וֹם שִׂמְחַתְכֶ֣ם וּֽבְמוֹעֲדֵיכֶם֮
וּבְרָאשֵׁ֣י חָדְשֵׁיכֶם֒ וּתְקַעְתֶּ֣ם
בַּחֲצֹֽצְרֹ֔ת עַ֚ל עֹלֹ֣תֵיכֶ֔ם וְעַ֖ל

ס"א חָדְשֵׁכֶם

6. **ויהי** - וכאן אלארגאל אלדי כאנו ניגסין לנפס אנסאן ולם יגצׄרו ליצנעו אלפסח פי דאליך אליום וקרבו קדאם מוסה וקדאם אהרון פי דאליך אליום: 7. **ויאמרו** - וקאלו אלארגאל הימא אליה ניחנא ניגסין לנפס אלאנסאן אליש ננמיניע לייליס אנקריב אלא קרבן אללה פי מיעאדו פי וצט בני ישראיל: 8. **ויאמר** - וקאל אליהון מוסה אוקפו ואסמע איש יווצי אללה ליכון:

9. **וידבר** - וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 10. **דבר** - כאלים אלא בנין ישראיל קאיילא רגׄול רגׄול אין יכון ניגׄיס לינפס או פי טריק בעידיה ליכון או לאגׄיילכון ויצנע פסח קדאם אללה: 11. **בחדש** - פי שהר תאני פי ארבתעשר יום בין גרובין יצנעו אלו על פטיר ואלמאריר יאכלו: 12. **לא** - לם יבאקו מינו חיתא ציביח ועצׄמיה לם יכסרו פי כי גׄמיע רסמית אלפסח יצנעו אלו: 13. **והאיש** - ואלרגׄול אלדי הוא דיכי ופי טריק לם כאן וינמיניע ליצנע אלפסח ותנקיטיע דאליך נפס מן קומהא אין קרבן אללה לם קרב פי מיעאדו כׄטיתו יקבל דאליך אלרגׄול: 14. **וכי** - ואין יסכון מעכון גׄאריב ויצנע פסח קדאם אללה כי רסמית אלפסח וכי חיכמו כידא יצנע רסמיה וחדיה יכון ליכון ולל גׄאריב ולמלאך אלארצׄ: 15. **וביום** - ופי יום נצב אלא אלמסכאן גטא גומאם אלא אלמסכאן לכׄמית שהאדיה ופיל עישא יכון עלא אלמסכאן כי מנצׄר נאר חיתא ציביח: 16. **כן** - כידא יכון דיימאן גומאם יגאטי ומנצׄר נאר ביליל: 17. **ולפי** - ולקאד טלוע גומאם מן עלא אלכׄימיה ובעד דאליך ירחאלו בנין ישראיל ופי מכאן אלדי יחיל תם אלגומאם תם יחיטו בנין ישראיל: 18. **על** - עלא קול אללה ירחלו בנין ישראיל ועלא קול אללה יחיטו טול אייאם אלדי יחיל גומאם עלא אלמסכאן יחיטו:

19. **ובהאריך** - ופי תטוויל אלגומאם עלא אלמסכאן אייאם כיתירין ויחפצׄו בנין ישראיל אלא מחפצׄת אללה ולם ירחלו: 20. **ויש** - ומווגׄוד אלדי יכון אלגומאם אייאם עדאד עלא אלמסכאן עלא קול אללה יחיטו ועלא קול אללה ירחלו: 21. **ויש** - ומווגׄוד אלדי יכון אלגומאם מן אלעישא חיתא אלציביח ויטלע גמאם פיל ציביח וירחלו או נהאר וליל ויטלע גומאם וירחלו: 22. **או** יומין או שהר או סניה פי תטוויל (טולת) אלגומאם עלא אלמסכאן ליחיל עליה יחיטו בנין ישראיל ולם ירחלו ופיטלועו ירחלו: 23. **על** - עלא קול אללה יחיטו ועלא קול אללה ירחלו אלא מחפצׄת אללה חפצׄו עלא קול אללה פי יד מוסה:

י

1. **וידבר** - וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 2. **עשה** - צנאע לך תנתין נפייר פיצׄה דק מטרקא תצנע ליהון ויכונו לך לעזימית (למסמה) גׄומעה ולמרחיל אלא אלמחטאת: 3. **ותקעו** - ויתנפכׄו (וינפכׄו) פיהון וינוועדו אליך גׄמיע גׄומעה אלא באב כׄימית מיעאד: 4. **ואם** - ואנכאן פי וחדיה ינפכׄו וינוועדו אליך שורפא רוס אלפת ישראיל: 5. **ותקעתם** - ותנפכׄו תגׄלבא וירחלו לימחטאת חאטין קיבלי (שרקי): 6. **ותקעתם** - ותנפכׄו תגׄלבא תאני מרא וירחלו לימחטאת חאטין קיבלי תגׄלבא ינפכׄו למרחלהון: 7. **ובהקהיל** - ופי תגׄוויק אלא אלגׄוק תנפכׄו ולם תגׄלבו: 8. **ובני** - ובנין אהרון כׄדאם ינפכׄו פיל נפייר ויכונו ליכון לרסמית דהר לאגׄילכון: 9. **וכי** - ואין תיגׄו חרב פי ארצׄכון עלא לימצׄאייק מצׄאייק ליכון ותגׄלבו פיל נפייר ותנדיכרו קדאם אללה אלהכון ותנפרגׄו מן עדווינכון: 10. **וביום** - ופי יום פרחתכון ופי אעיידכון ופי רוס שהרכון ותנפכׄו פיל נפייר עלא אצעיידכון ועלא

י

2. **חצוצרת** - וכן **כד. ג**: בוקין או נפִירָן - נרדפים. **למקרא** - לאחר שכתב לעזימית - להזמנה - כתב מעל השורה למסמא - לקרוא בשם, כמו **ב. גד**: למנאדא - לקריאה (לאנשים). 6. **ותקעתם** - וכן **ב. ד**: ותתקעו. וכן בהמשך. **תימנה** - לאחר שכתב קיבלי, כתב מעל השורה שרקי (מזרח), כתרגומי **כד**. 9. **ונושעתם** - וכן **כג. ד**: ותנגאתו - נרדפים.

זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם
לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

חמישי יא וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בַּחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ נַעֲלָה
יב הֶעָנָן מֵעַל מִשְׁכַּן הָעֵדֻת׃ וַיִּסְעוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמַסְעֵיהֶם מִמִּדְבַּר
סִינָי וַיִּשְׁכֹּן הֶעָנָן בְּמִדְבַּר
יג פָּארָן׃ וַיִּסְעוּ בָּרִאשֹׁנָה עַל־פִּי
יד יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיִּסַּע דֶּגֶל
מַחֲנֵה בְנֵי־יְהוּדָה בָּרִאשֹׁנָה
לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ נַחְשׁוֹן
טו בֶּן־עַמִּינָדָב׃ וְעַל־צְבָא מַטֵּה
בְּנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר׃
טז וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי זְבוּלֻן
יז אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃ וְהוּרַד הַמִּשְׁכָּן
וְנָסְעוּ בְנֵי־גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי
יח נֹשְׂאֵי הַמִּשְׁכָּן׃ וְנָסַע דֶּגֶל
מַחֲנֵה רְאוּבֵן לְצִבְאֹתָם וְעַל־
צְבָאוֹ אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃
יט וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי שִׁמְעוֹן
כ שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃ וְעַל־
צְבָא מַטֵּה בְנֵי־גָד אֶלְיָסָף
כא בֶּן־דְּעוּאֵל׃ וְנָסְעוּ הַקְּהָתִים
נֹשְׂאֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהֵקִימוּ אֶת־
כב הַמִּשְׁכָּן עַד־בֹּאָם׃ וְנָסַע דֶּגֶל
מַחֲנֵה בְנֵי־אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם
וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִישָׁמָע בֶּן־
כג עַמִּיהוּד׃ וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי
מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר׃
כד וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן
כה אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעוֹנִי׃ וְנָסַע דֶּגֶל
מַחֲנֵה בְנֵי־דָן מְאַסֵּף לְכָל־
הַמַּחֲנֹת לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ
כו אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃ וְעַל־
צְבָא מַטֵּה בְּנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל
כז בֶּן־עָכְרָן׃ וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי
כח נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ אֵלֶּה
מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְצִבְאֹתָם
וַיִּסָּעוּ׃
כט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹבָב בֶּן־
רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חֹתֵן מֹשֶׁה
נֹסְעִים ׀ אֲנַחְנוּ אֶל־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ אֶתֵּן לָכֶם
לְכָה אִתָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ כִּי־יְהוָה
ל דִּבֶּר־טוֹב עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר
אֵלָיו לֹא אֵלֵךְ כִּי אִם־אֶל־
אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי אֵלֵךְ׃
לא וַיֹּאמֶר אַל־נָא תַּעֲזֹב אֹתָנוּ כִּי ׀
עַל־כֵּן יָדַעְתָּ חֲנֹתֵנוּ בַּמִּדְבָּר
לב וְהָיִיתָ לָּנוּ לְעֵינָיִם׃ וְהָיָה כִּי־
תֵלֵךְ עִמָּנוּ וְהָיָה ׀ הַטּוֹב הַהוּא
אֲשֶׁר יֵיטִיב יְהוָה עִמָּנוּ וְהֵטַבְנוּ
לג לָךְ׃ וַיִּסְעוּ מֵהַר יְהוָה דֶּרֶךְ
שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַאֲרוֹן בְּרִית־
יְהוָה נֹסֵעַ לִפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת
לד יָמִים לָתוּר לָהֶם מְנוּחָה׃ וַעֲנַן
יְהוָה עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנָסְעָם מִן־
הַמַּחֲנֶה׃
שישי לה ׆ וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ׀ יְהוָה
וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ
לו מִפָּנֶיךָ׃ וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה
יְהוָה רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ ׆

יא א וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאֹנְנִים רַע בְּאָזְנֵי
יְהוָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה וַיִּחַר אַפּוֹ
וַתִּבְעַר־בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל
ב בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה׃ וַיִּצְעַק הָעָם
אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל־
ג יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ׃ וַיִּקְרָא
שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא תַּבְעֵרָה
כִּי־בָעֲרָה בָם אֵשׁ יְהוָה׃
ד וְהָאסַפְסֻף אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ
תַּאֲוָה וַיָּשֻׁבוּ וַיִּבְכּוּ גַּם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי יַאֲכִלֵנוּ
ה בָּשָׂר׃ זָכַרְנוּ אֶת־הַדָּגָה אֲשֶׁר־
נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חִנָּם אֵת
הַקִּשֻּׁאִים וְאֵת הָאֲבַטִּחִים
וְאֶת־הֶחָצִיר וְאֶת־הַבְּצָלִים
ו וְאֶת־הַשּׁוּמִים׃ וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ
יְבֵשָׁה אֵין כֹּל בִּלְתִּי אֶל־הַמָּן
ז עֵינֵינוּ׃ וְהַמָּן כִּזְרַע־גַּד הוּא
ח וְעֵינוֹ כְּעֵין הַבְּדֹלַח׃ שָׁטוּ הָעָם
וְלָקְטוּ וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם אוֹ דָכוּ
בַּמְּדֹכָה וּבִשְּׁלוּ בַּפָּרוּר וְעָשׂוּ
אֹתוֹ עֻגוֹת וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם
ט לְשַׁד הַשָּׁמֶן׃ וּבְרֶדֶת הַטַּל עַל־
הַמַּחֲנֶה לָיְלָה יֵרֵד הַמָּן עָלָיו׃

אדביית אסליימכון ויכונו ליכון לידיכראן קדאם אלהכון אנא אללה אלהכון:

11. **ויהי** – וכאן פי סנת תאנייה פי שהר תאני פי עשרין פיל שהר טיליע גומאם מן עלא מסכן שהאדיה: 12. **ויסעו** – ורחלו בנין ישראיל למרחלהון מן בר סיני וחל גומאם פי בר פארן: 13. **ויסעו** – ורחלו פיל אוולנייה עלא קול אללה פי יד מוסה: 14. **ויסע** – ורחיל סנגק מחאט בנין יהודה פיל אוולנייה לעסכרהון ועלא עסכרו נחשון איבין עמינדב: 15. **ועל** – ועלא עסכר ציביט בנין יששכר נתנאל איבין צוער: 16. **ועל** – ועלא עסכר ציביט בנין זבלון אליאב איבין חלן: 17. **והורד** – ויתנזל אלמסכאן וירחלו בנין גרשון ובנין מררי חמלין אלמסכאן: 18. **ונסע** – וריחיל סנגק מחאט ראובן לעסכרהון ועלא עסכרו אליצור איבין שדאור: 19. **ועל** – ועלא עסכר ציביט בנין שמעון שלמיאל איבין צורישדי: 20. **ועל** – ועלא עסכר ציביט בנין גד אליסף איבין רעואל: 21. **ונסעו** – ורחלו (אלאגוואק) בנין קהת חמלין אלמקדס וינצבו אלא אלמסכאן חיתא מגיהון: 22. **ונסע** – ורחיל סנגק מחאט בנין אפרים לעסכרהון ועלא עסכרו אלישמע איבין עמיהוד: 23. **ועל** – ועלא עסכר ציביט בנין מנשה גמליאל איבין פדה צור: 24. **ועל** – ועלא עסכר ציביט בנין בנימין אבידן איבין גדעוני: 25. **ונסע** – ורחיל סנגק מחאט בנין דן מגמיע לגמיע מחטאת לעסכרהון ועלא עסכרו אחיעזר איבין עמי שדי: 26. **ועל** – ועלא עסכר ציביט בנין אשר פגעיאל איבין עכרן: 27. **ועל** – ועלא עסכר ציביט בנין נפתלי אחירע איבין עינן: 28. **אלה** – הדולי מרחיל בנין ישראיל לעסכרהון ורחלו: 29. **ויאמר** – וקאל מוסה לחובב איבין רעואל אלמדיני חמו מוסה רחלין נחנא אלא אלמכאן אלדי קאל אללה אלו אעטי ליכון תעא מענא ונחסין אילך אין אללה כלם חסין עלא ישראיל: 30. **ויאמר** – וקאל אליה לם אמצ׳י אין אנכאן אלא ארצ׳י ואלא מוולדתי אמצ׳י: 31. **ויאמר** – וקאל לא הלאן תתרוך לינא אין עלא דאליך עריפית חטטנא פיל בר ותציר לינא ליל דאליל: 32. **והיה** – ויכון אין תמצ׳י מענא ויכון דאליך אלחסין אלדי יחסין אללה מענא ונחסין לך: 33. **ויסעו** – ורחלו מן גבל אללה טריק תלאת אייאם וסנדוק אחד אללה ראחיל קדמהון טריק תלאת אייאם ליג׳יס ליהון רייאחא: 34. **וענן** – וגמאם אללה עליהון בינהאר פי תריחולהון מן אלמחאט: 35. **ויהי** – וכאן פיתריחול אלסנדוק וקאל מוסה איתג׳לא יא אללה ויתבדרו עדווינאך ויהרבו בגצ׳ינאך מן קידמאך: 36. **ובנחה** – ופי חאטו יקול אתג׳לא יא אללה חיל סכ׳ינתך פי וצט רבוואת אלפת ישראיל:

יא

1. **ויהי** – וכאן אלקום כי מתחג׳גין ראדי פי חצ׳רית אללה וסמע אללה ושתאד גצ׳בו ושעלית פיהון נאר מן קדאם אללה וחרקית פי טרף אלמחאט: 2. **ויצעק** – וצרך אלקום אלא מוסה וצלא מוסה קדאם אללה וגרזית אלנאר: 3. **ויקרא** – וסמא איסים דאליך אלמכאן שעליה אין שעלית פיהון נאר מן קדאם אללה: 4. **והאספסוף** – ואלכ׳יליט אלדי פי מבינו שתאהו שהווייה וריג׳עו ובכיו איצ׳א בנין ישראיל וקאלו מינו יטעמינא לחם: 5. **זכרנו** – דכרנא אלא אלסמכיה אלדי כינא נאכול פי מצר עלאש אלא אלקתייה ואלא אלבטיך ואלא אלכראת ואלא אלבצל ואלא אלתום: 6. **ועתה** – והלאן נפסנא יבסיה ליס ג׳מיע ליליס אלא אלמן עיוננא: 7. **והמן** – ואלמאן כי ביזיר אלכזברה הוא ושכלו כי שיכיל אללולו: 8. **שטו** – סאחו אלקום ולקטו וטחנו פיל טחוניה או דאקו פיל הוואן וטבכ׳ו פיל דיסית וצינעו אלו קראץ וכאן טעמו כי טעם בזייזה בזית: 9. **וברדת** – ופי נזלית אלטל עלא אלמחאט ביליל

17. **והורד** – וכן **ב. ד**: ויתפכך – ויותר. 33. **מהר ה׳** – וכן **ד. ב**: מין גבאל אלדי איתגלה עליה אווקר אללה – מהר אשר התגלה עליו כבוד ה׳, כת״א. **מנוחה** – וכן **ב**: רחא. **ג**: ראחה. **ד**: מכאן מחט – מקום מחנה. 35. **קומה ה׳** – התגלה ה׳, וכן **בד**. 36. **שובה ה׳** – התגלה ה׳ ושכן שכינתך בקרב. וכן **ב** (במקום התגלה, תרגם: רג׳ע – שובה). ובדומה **ד**: חיל נוראך יא אללה פי מא בין – שכן שכינתך (אורך) בתוך.

יא

1. **כמתאננים** – וכן **בג. ד**: כימחרכשין – נרדפים. **באזני ה׳** – לפני ה׳, וכן **בד**, כת״א (קדם ה׳). **אש ה׳** – אש מלפני ה׳, וכן **ב. ד**: נאר אללה – אש ה׳. וכן בפסוק 4. 2. **ותשקע** – וכן **ב. גד**: וגטסית. 4. **והאספסף** – והמעורבבים, וכן **בגד**, כת״א (וערברבין), וכפירוש רש״י: אלו ערב רב שנוספו עליהם בצאתם ממצרים. וכן הראב״ע: והם ערב רב, והמילה כפולה, כמו: סחרחר, חמרמרו. 5. **זכרנו** – וכן **ב. ד**: אפתכרנא – חשבנו. **חנם** – וכן **ג. בד**: בלאש. **ואת החציר** – וכרתי, וכן **בגד**, כת״א (וכרתי). 6. **כל** – ג׳מיע. **בגד**: שאי – דבר, מאום. 7. **כזרע גד** – כזרעי הכוסבר, וכן **בגד**, וראה בפירוט שמות טז 31. **ועינו כעין הבדלח** – וצבעו כצבע הפנינים, וכן במילה אחרת **בגד**: ולונו כלון אללולו. 8. **דכו במדכה** – כתשו במכתש, וכן **בג**, ובדומה להם **ד**: ידוקו פל מדקק או גורן או האון – כולם סוגי מכתשים. הראשון כתרגום רס״ג: פי אלמדק. **בפרור** – דיסית – מילה פרסית שחדרה לערבית ומשמעה ״סיר בישול״. ראה ברתלמי 1935, עמ׳ 239. וכן בערבית של יהודי עיראק. ראה יונה-רג׳ואן 1995, עמ׳ 89. **בגד**: קידר – קְדרה – מילה ערבית, כפירוש רש״י: בקדרה. **לשד השמן** – וכן **בג**: בסיסיה בזית. **ד** – הביא שלושה תרגומים: אלבסיס בזית או זונגול או קטאייף. בסיסה – מאכל שנעשה מקמח ושמן. ראה שרוני 1987, עמ׳ 254. בסים – בעירק היא אוכל מגריסי חיטה. ראה אלחנפי 1966, עמ׳ 84. בסיסה – בערבית הסורית היא סוג של עוגות. ראה ברתלמי 1935, עמ׳ 44.

ינזיר <!> אלמן עליה: 10. **וישמע** – וסמיע מוסה אלא אלקום ביכי לאטווייפו רגֿול לבאב כֿימתו ושתאד גֿצֿאב אללה גֿדא ופי חֿצֿרית מוסה ראדי: 11. **ויאמר** – וקאל מוסה קדאם אללה אליש אסית לעבדך ואליש לם וגֿדית חֿץ׳ פי חֿצֿרתך לתגֿעל אלא חמלית גֿמיע אלקום האדא עליי: 12. **האנכי** – אנכאן {אב} אנא (חבילית) אלא גֿמיע אלקום האדא אנכאן (בנין) אנא ולדתו אין תקול אליי חמילו פי חרגֿאך כאלדי יחמיל אלמראבי אלא אלרצֿיע עלא אלארץ׳ אלדי חלפת לאבתו: 13. **מאין** – מנין לי לחם לאעטי לגֿמיע קום האדא אין יבכו עליי {קדאמי} קאיילא עטי לינא לחם ונאכול: 14. **לא** – לם אגֿצֿיר אנא לווחדי לאחמיל אלא גֿמיע אלקום האדא אין תקיל אכתר מיני: 15. **ואם** – ואנכאן כידא אנתא צֿאניע לי קתלני הלאן קתל אנכאן וגֿדת חֿץ׳ פי חֿצֿרתך ולא אנצֿור פי רדוותי:

16. **ויאמר** – וקאל אללה אלא מוסה גֿמאע לי סבעין רגֿול מן כֿתייארית ישראיל אלדי עריפית אין הימא כֿתייארית אלקום ועראפו ותאכֿוד ליהון אל כֿימית מיעאד וינתיצבו תם מעך: 17. **וירדתי** – ואתגֿלא ואכלים מעך תם ואפריק מן אלהאם אלדי עליך ותגֿעל עליהון ויחמלו מעך פי חמלית אלקום ולם תחמיל אנתא לווחדך: 18. **ואל** – ואילא אלקום תקול אתהאיירו לגודא ותכלו לחם אין בכיתו פי חֿצֿרית {קדאם} אללה קאיילא מינו יטעמינא לחם אין חסין לינא פי מצר ויעטי אללה ליכון לחם ותכלו: 19. **לא** – לם יום ואחיד תאכלו ולם יומין ולם כֿמס אייאם ולם עשר אייאם ולם עשרין יום: 20. **עד** – חיתא שהר זמאן חיתא אלדי יכֿרוגֿ מן אנפכון ויכון ליכון לל קרף גֿיזא אין כרהתו אלא אללה אלדי פי מבנכון ובכתו קידמו קיילא אליש האדא אכֿרגֿא <!> מן מצר: 21. **ויאמר** – וקאל מוסה סית מאית אלף זלמיה אלקום אלדי אנא פי מבינו ואנתא קילית לחם אעטי ליהון ויאכלו שהר זמאן: 22. **הצאן** – גנאם ובקר ינדיביח ליהון ויכאפי ליהון אנכאן אלא גֿמיע סמכית אלבחר ינגֿימיע ליהון ויכאפי ליהון:

23. **ויאמר** – וקאל אללה אלא מוסה אנכאן קדרית אללה תקצר הלאן תנצֿור אנכאן יצדפך כלאמי אנכאן לם: 24. **ויצא** – וכֿרגֿ מוסה וכלם אלא אלקום אלא כלאם אללה וגֿמע סבעין רגֿול מן כֿתייארית אלקום וואקף ליהון מסתדיר אלכֿימיה: 25. **וירד** – ותגֿלא אללה פיל גומאם וכלם אליה ופרק מן אלאלהאם אלדי עליה וגֿעל עלא סבעין רגֿול כֿתייארייה וכאן לם חאטית עליהון אלהאם נבוויה ותנבו ולם קטאעו: 26. **וישארו** – ותבקו תנין ארגֿל פיל מחאט איסים אלואחיד אלדד ואיסים אלתאני מידד וחאטית אלהם נבוויה והימא פיל מכתובין ולם כֿרגֿו לל כֿימיה ותנאבו פיל מחאט: 27. **וירץ** – ורגד אלגולאם וכֿבר למוסה וקאל אלדד ומידד מיתנאבין פיל מחאט: 28. **ויען** – וגֿווב יהושע ן׳ נון כֿאדים מוסה מן מכֿתארו וקאל סידי מוסה חבסהון: 29. **ויאמר** – וקאל לו מוסה אנכאן תגאר אנתא לי ומינו יעטי גֿמיע קום אללה אנבייא אין יגֿעל אללה אלא אלהם נבוותו עליהון: 30. **ויאסף** – ונגֿמע מוסה אילא אלמחאט הוא וכֿתייארית ישראיל: 31. **ורוח** – והווא ריחיל מן ענד אללה וטאייר סלווא מן אלבחר ורמא עלא אלמחאט כי טריק יום כידא וכי טריק יום כידא מסתדיר אלמחאט וכי עילו צֿראעין עלא וגֿה אלארץ׳: 32. **ויקם** – וקם אלקום גֿמיע דאליך אליום וגֿמיע ליל וגֿמיע יום גידא וגֿמאעו אלא אלסלווא אלמקליל גֿמע עשר כומאת וסטחו ליהון סטח מסתדיר אלמחאט: 33. **הבשר** – אללחם עאדו בן סנינהון קבל מא ינקיטיע וגֿצֿב אללה שתאד פיל קום ודראב אללה פיל קום צֿרביה כבֿיריה גֿדא: 34. **ויקרא** – וסמא אלא איסים דאליך

זונגול – הוא עוגת בצק בצורת צינורות ממולאים בסוכר ומטוגנת, והסוכר המותך נוזל כדבש, וניתן לכנותה צפיחית בדבש, ונקראת זנגולה. ראה: אבישור 1987, עמ׳ 187–188; יונה-רג׳ואן 1995, עמ׳ 106. על קטאייף, ראה לעיל בביאור לצפיחית בדבש (שמות טז 31). 11. **לשום את משא** – וכן **בד**. ג: ליתרפאע אילה חַמְלִית – לשאת את משא. 12. **האנכי הריתי** – לאחר שתרגם את ״האנכי הריתי״, כפי שתרגמו גד, כתב מעל השורה תרגום שני: האם אב אנכי, כתרגום **ב**, וכת״א (האב אנא). **אם אנכי ילדתיהו** – לאחר שתרגם: האם אני יילדתים, כתרגום ד, כתב מעל השורה; בנין = בנים, כתרגום **ב**: אנכאן בניני – אם בני, כת״א (אם בני). **האמן** – הַמְּגדל, וכן **ב**. ד: אלחאצֿין – הנושא בחיקו, כתרגום רס״ג: ואלחאצֿן. ג: אל חאצֿין או אלמראבי. 13. **עלי** – לאחר שתרגם עליי, כתרגום **בד**, תיקן מעל השורה: קדאמי – לפניי. 14. **כי כבד ממני** – כי כבד יותר ממני. 16. **מזקני ישראל** – וכן **ב**. ד: מן שיוך ישראל – נרדפים. וכן בהמשך הפרק.

17. **וירדתי** – ואתגלה, וכן **בגד**, כת״א (ואתגלי), וכתרגום רס״ג. וכן בהמשך בפסוק 25. **מן הרוח** – **ב**: מין אלהם אל נבוויה – מרוח הנבואה. **גד**: מן אלנבווה – מן הנבואה. וכן בהמשך הפרק. 20. **לזרא** – לגידוף. **בגד**: לכריהא – לתועבה, לביזיון. **ה׳** – וכן ד. **ב**: אווקר אללה – כבוד ה׳. 21. **רגלי** – וכן גד. **ב**: רגֿול – איש. 23. **היד ה׳** – יכולת ה׳, וכן **בגד**. **תקצר** – וכן ד. **ב**: תתעווק – תתעכב. 25. **יספו** – פסקו, וכן **בג**. ד: זאדו או קטעו – הוסיפו או פסקו. 26. **ותנח** – ונחה, וכן ג. **בד**: וחלית – ושכנה. **הרוח** – הנבואה, וכן ד. **ב**: אלהאם אלנבוּיה – רוח הנבואה, כת״א (רוח נבואה). 28. **מבחריו** – מנבחריו, וכן **בג**. ד: מן אשבאבו – מנעריו. 29. **רוחו** – רוח נבואתו, וכן **ב**. ד: נבוותו – נבואתו, כת״א (רוח נבואתיה). 31. **ויטש** – והשליך, כת״א (ורמא). **בד**: ומד – ופרש או ופשט, כפירוש רש״י: ויפשט. 32. **חמרים** – עֲרמות, וכן **בגד**. 33. **ויך** – ודרב = **בד**: וצֿרב. **רבה** – וכן **ב**. ד: עצֿימה – עצומה.

קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה כִּי־שָׁם קָבְרוּ
לה אֶת־הָעָם הַמִּתְאַוִּים׃ מִקִּבְרוֹת
הַתַּאֲוָה נָסְעוּ הָעָם חֲצֵרוֹת
וַיִּהְיוּ בַּחֲצֵרוֹת׃

יב א וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה
עַל־אֹדוֹת הָאִשָּׁה הַכֻּשִׁית אֲשֶׁר
לָקָח כִּי־אִשָּׁה כֻשִׁית לָקָח׃
ב וַיֹּאמְרוּ הֲרַק אַךְ־בְּמֹשֶׁה דִּבֶּר
יְהוָה הֲלֹא גַּם־בָּנוּ דִבֵּר וַיִּשְׁמַע
ג יְהוָה׃ וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד
מִכֹּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
הָאֲדָמָה׃
ד וַיֹּאמֶר יְהוָה פִּתְאֹם אֶל־
מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־מִרְיָם
צְאוּ שְׁלָשְׁתְּכֶם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
ה וַיֵּצְאוּ שְׁלָשְׁתָּם׃ וַיֵּרֶד יְהוָה
בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל
וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וּמִרְיָם וַיֵּצְאוּ
ו שְׁנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ־נָא
דְבָרָי אִם־יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם יְהוָה
בַּמַּרְאָה אֵלָיו אֶתְוַדָּע בַּחֲלוֹם
ז אֲדַבֶּר־בּוֹ׃ לֹא־כֵן עַבְדִּי מֹשֶׁה
ח בְּכָל־בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא׃ פֶּה
אֶל־פֶּה אֲדַבֶּר־בּוֹ וּמַרְאֶה
וְלֹא בְחִידֹת וּתְמֻנַת יְהוָה יַבִּיט
וּמַדּוּעַ לֹא יְרֵאתֶם לְדַבֵּר
ט בְּעַבְדִּי בְמֹשֶׁה׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה
י בָּם וַיֵּלַךְ׃ וְהֶעָנָן סָר מֵעַל
הָאֹהֶל וְהִנֵּה מִרְיָם מְצֹרַעַת

כַּשָּׁלֶג וַיִּפֶן אַהֲרֹן אֶל־מִרְיָם
יא וְהִנֵּה מְצֹרָעַת׃ וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן
אֶל־מֹשֶׁה בִּי אֲדֹנִי אַל־נָא
תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר
יב נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ׃ אַל־נָא
תְהִי כַּמֵּת אֲשֶׁר בְּצֵאתוֹ מֵרֶחֶם
יג אִמּוֹ וַיֵּאָכֵל חֲצִי בְשָׂרוֹ׃ וַיִּצְעַק
מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר אֵל נָא
רְפָא נָא לָהּ׃

מפטיר
יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאָבִיהָ
יָרֹק יָרַק בְּפָנֶיהָ הֲלֹא תִכָּלֵם
שִׁבְעַת יָמִים תִּסָּגֵר שִׁבְעַת
יָמִים מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְאַחַר
טו תֵּאָסֵף׃ וַתִּסָּגֵר מִרְיָם מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים וְהָעָם לֹא
טז נָסַע עַד־הֵאָסֵף מִרְיָם׃ וְאַחַר
נָסְעוּ הָעָם מֵחֲצֵרוֹת וַיַּחֲנוּ
בְּמִדְבַּר פָּארָן׃

שלח
יג א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ ס
ב שְׁלַח־לְךָ אֲנָשִׁים וְיָתֻרוּ אֶת־
אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד
לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ כֹּל
ג נָשִׂיא בָהֶם׃ וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה
מִמִּדְבַּר פָּארָן עַל־פִּי יְהוָה
כֻּלָּם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
ד* הֵמָּה׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם לְמַטֵּה
ה רְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בֶּן־זַכּוּר׃ לְמַטֵּה

ו שִׁמְעוֹן שָׁפָט בֶּן־חוֹרִי׃ לְמַטֵּה
ז יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ לְמַטֵּה
ח יִשָּׂשכָר יִגְאָל בֶּן־יוֹסֵף׃ לְמַטֵּה
ט אֶפְרָיִם הוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן׃ לְמַטֵּה
י בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶּן־רָפוּא׃ לְמַטֵּה
יא זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בֶּן־סוֹדִי׃ לְמַטֵּה
יוֹסֵף לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶּן־
יב סוּסִי׃ לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־
יג גְּמַלִּי׃ לְמַטֵּה אָשֵׁר סְתוּר בֶּן־
יד מִיכָאֵל׃ לְמַטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי
טו בֶּן־וָפְסִי׃ לְמַטֵּה גָד גְּאוּאֵל
טז בֶּן־מָכִי׃ אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־
הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ
יז* בִּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ׃ וַיִּשְׁלַח אֹתָם
מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב
יח וַעֲלִיתֶם אֶת־הָהָר׃ וּרְאִיתֶם
אֶת־הָאָרֶץ מַה־הִוא וְאֶת־הָעָם
הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הֶחָזָק הוּא הֲרָפֶה
יט הַמְעַט הוּא אִם־רָב׃ וּמָה
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב בָּהּ
הֲטוֹבָה הִוא אִם־רָעָה וּמָה
הֶעָרִים אֲשֶׁר־הוּא יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה
הַבְּמַחֲנִים אִם בְּמִבְצָרִים׃
כ וּמָה הָאָרֶץ הַשְּׁמֵנָה הִוא אִם־
רָזָה הֲיֵשׁ־בָּהּ עֵץ אִם־אַיִן
וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי
הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי בִּכּוּרֵי
שני
כא עֲנָבִים׃ וַיַּעֲלוּ וַיָּתֻרוּ אֶת־הָאָרֶץ

אלמכאן קבור אלשהוויה אין תם דפאנו אלא אלקום אלמשתהיין: 35. **מקברות** - מן קבור אלשהוויה ריחלו אלקום חצרות וכאנו פי חצרות:

יב

1. **ותדבר** - וכלמית מרים ואהרון פי מוסה עלא סבאב אלאמרה אלחסניה אלדי אכֿאד אין אמרה חסניה אכֿד: 2. **ויאמרו** - וקאלו אנכאן באס פקט פי מוסה כלם אללה הוולא איצֿא פינא כלאם וסימיע אללה: 3. **והאיש** - ואלרגֿול מוסה מחתישים גֿדא מן גֿמיע אלאנסאן אלדי עלא וגֿה אלארץֿ: 4. **ויאמר** - וקאל אללה עלא גפליה אלא מוסה ואלא אהרון ואלא מרים כֿריגֿו תלתתכון אלא כֿימית מיעאד וכֿרגֿו תלתתהון: 5. **וירד** - ותגֿלא אללה פיל גומאם ווקיף באב כֿימיה ונדא אהרון ומרים וכֿרגֿו תננהון: 6. **ויאמר** - וקאל סמאעו הלאן כלאמי אנכאן יכון נבייאתכון אללה פיל מנצֿר אליה אנעיריף פיל חלאם אכלים מעו: 7. **לא** - לם כידא עבדי מוסה פי גֿמיע ביתי אמין הוא: 8. **פה** - תים אלא תים אכלים מעו ומנצֿר ולם פיל חזיר ושבהית אללה יטאליע ואליש לם כֿיפתו לאכלים פי עבדי פי מוסה: 9. **ויחר** - ושתאד גֿצֿאב אללה פיהון ומיצֿי: 10. **והענן** - ואלגומאם זל מן עלא כֿימיה והוודא מרים מברוצה כיל תלגֿ ולתפת אהרון אלא מרים והוודא מברוצה: 11. **ויאמר** - וקאל אהרון אלא מוסה בידכֿול סידי לא הלאן תגֿעל עלינא כֿטייה אלדי פגֿרנא ואלדי כֿטינא: 12. **אל** - לא הלאן תכון כיל מיית אלדי פי כֿרוגֿו מן רחם אימו וייתאכל ניציף לחמו: 13. **ויצעק** - וצלא מוסה קדאם אללה קאיילא טאייק הלאן (יא אללה בידכֿול) שאפי הלאן ליהא:

14. **ויאמר** - וקאל אללה אלא מוסה ולו יכון אבוהא זאם זאמיה פי וגֿהא הוולא תתכֿגל סבע אייאם תנגיליק סבע אייאם מן ברא לימחאט ובעד תנגֿימיע: 15. **ותסגר** - ונגלקית מרים מן ברא לימחאט סבע אייאם ואלקום לם ריחיל חיתא נגֿמעית מרים: 16. **ואחר** - ובעד רחלו אלקום מן חצרות וחאטו פי בר פארן:

יג

1. **וידבר** - וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 2. **שלח** - סלח
בעאת לך ארגֿל ויגֿיסו אלא ארץֿ כנען אלדי אנא עטי לבנין ישראיל רגֿול ואחיד רגֿול ואחיד לציביט אבאתו תבעתו גֿמיע שריף פיהון: 3. **וישלח** - ובעת ליהון מוסה מן בר פארן עלא קול אללה כלהון ארגֿל רוס בנין ישראיל הימא: 4. **ואלה** - והדולי איסמייהון לציביט ראובן שמוע איבין זכור: 5. **למטה** - לציביט שמעון שפט איבין חורי: 6. **למטה** - לציביט יהודה כלב איבין יפנה: 7. **למטה** - לציביט יששכר יגאל איבין יוסף: 8. **למטה** - לציביט אפרים הושע איבין נון: 9. **למטה** - לציביט בנימין פלטי איבין רפוא: 10. **למטה** - לציביט זבולון גדיאל איבין סודי: 11. **למטה** - לציביט יוסף לציביט מנשה גדי איבין סוסי: 12. **למטה** - לציביט דן עמיאל איבין גמלי: 13. **למטה** - לציביט אשר סתור איבין מיכאל: 14. **למטה** - לציביט נפתלי נחבי איבין ופסי: 15. **למטה** - לציביט גד גאואל איבין מכי: 16. **אלה** - הדולי איסמיי אלארגֿל אלדי בעת מוסה ליגֿיס אלא ארץֿ וסמא מוסה להושע איבין נון יהושע: 17. **וישלח** - ובעת ליהון מוסה ליגֿיס אלא ארץֿ כנען וקאל אליהון טלאעו האדא פיל קבליה ותטלעו אלא אלגֿבל: 18. **וראיתם** - ותנצֿרו אלא אלארץֿ איש היא ואלא אלקום גֿאליס עליהא אנכאן קווי הוא אנכאן ראכֿו אנכאן קליל הוא אנכאן כתיר: 19. **ומה** - ואיש אלארץֿ אלדי הוא גֿאליס פיהא אנכאן חסניה היא אנכאן רדייה ואיש אלקורא אלדי הוא גֿאליס פיהון אנכאן פיל צֿייאע (מחטאת) אנכאן פיל בליד חסינת: 20. **ומה** - ואיש אלארץֿ אנכאן סמיניה היא אנכאן צֿעיפיה אנכאן מווגֿוד פיהא סגֿאר אנכאן ליס ותתקוו ותכֿדו מן תמר אלארץֿ ואלאייאם אייאם סביק אלעניב: 21. **ויעלו** -

יב

1. **הכשית** – היפה, וכן **בגד**, כת״א (שפירתא); וכפירוש רש״י: מגיד שהכל מודים ביפיה כשם שהכל מודים בשחרותו של כושי. כושית בגמטריא יפת מראה; וכרס״ג: אלחסנא. 3. **ענו** – ביישן, מכובד, וכן **בג**. **ד**: מכֿדוע, ואולי מכֿשוע, כתרגום רס״ג: כֿאשעא – כנוע. 5. **בעמוד ענן** – לא תרגם את בעמוד. 7. **נאמן** – **ב**: צַדִיק; **ד**: צאדיק – נרדפים. 8. **פה אל פה** – תרגום מילולי, וכן **ב**. **גד**: שפאהם בשפאהם – בעל פה. **ותמנת ה׳** – וכן **ג**. **ב**: ושיבהית אווקר אללה יטליע – ודמות כבוד ה׳ יביט. **ד**: ושובהית נור אללה יטליע – ודמות אור (שכינת) ה׳ יביט. כת״א (ודמות יקרא דה׳ מסתכל). 9. **וילך** – וכן **ב**. **ד**: וארתפע – ונישא. 11. **אדני** – כתרגום רס״ג: יא סידי. **בגד**: יא אסתאדי – נרדפים. **נואלנו** – מרדנו. **בגד**: גֿהילנא – סכלנו, נהגנו כטיפשים, כתרגום רס״ג: גֿהלנא, והעיר דירנבורג: וכן תרגם נואלו, ישעיה יט יג, מלשון אולת וסכלות (דירנבורג 1893, עמ׳ 211). 12. **אל נא וגו׳** – תרגם מילולית את כל הפסוק, ובדומה לו **ד** בתוספת המילה אוכֿתנא – אחותנו, אחרי תהי. לא כן **ב**, שתרגם את ת״א מילה במילה: לא הלאן תיבעיד האדי מין בינתנא, אין איכֿתנא היא, צלי הלאן עלא לחם אלמוות האדא אלדי פיהא ויתשפא – אל נא תרחיק זאת מבינינו, כי אחותנו היא, התפלל על בשר המת הזה אשר בה ויבריא. 13. **ויצעק משה אל ה׳** – ויתפלל משה לפני ה׳, וכן **ב**. **ד** תרגם מילולית. 14. **ירק ירק בפניה** – ואם היה אביה נוזף נזיפה בפניה, וכן **ד**. **ב**: ולו יכון אבוהא תף תפיה פי ווגֿהא – ואם היה אביה ירוק ירק בפניה. במילה נרדפת, תרגם **ג**: ולו כאן אבהא בזק בזַאק, כתרגום רס״ג: בצק (בערבית־סורית בשינוי פונטי: בזק). 15. **ותסגר** – וכן **בד**. **ג**: תנגיליק או תתעווק – תיסגר או תעוכב.

יג

19. **הבמחנים** – לאחר שתרגם: בכפרים, תרגם מעל השורה: במחנות.

המרכז העולמי למורשת יהדות ארם–צובא (חלב)

תל–אביב תשס"ו – 2005